

GAZETA TRANSILVÂNIEI

Semnul electoral al

„Frontului Românesc”

REDACȚIA și ADMINISTRAȚIA
BRAȘOV, STRADA LUNGA Nr. 5.
Telefon 226

Abonament anual 200 lei.
Pentru străinătate 500 lei.
Pentru autorități 500 lei.
Anunțuri, reclame, după tarif.

FONDATA LA 1838 DE GHEORGHE BARIȚIU.

Apare de trei ori pe săptămână

„Experiența abisliană a arătat că nu se poate face o politică tare, fără o armată puternică și bine pregătită, pe care să te poți sprijini la nevoie, așa cum a făcut d-l Mussolini”

Din declarațiile făcute la București de mareșalul Franței Franchet d'Espèrey.

Recunoștință celor ce au muncit și muncesc pentru cauza culturii românești.

Un apel al comitetului central al „Astrei” culturale.

Asociațiunea noastră trăiește zile de adâncă și îngrijorată frământare. Față de cerințele culturale tot mai mari, cari sporesc în timpul din urmă, „Astra” simte insuficiența activității tradiționale, iar eforturile, de a-și acomoda programul și realizările culturale acelor cerințe, în condițiunile de azi, nu pot duce la rezultatul dorit. Se cere unirea forțelor și noi suntem desbinați, se cere o mai mare sensibilitate și o mai hotărâtă reacțiune față de declinul etnic, care a început și cei mulți sunt indiferenți, se cer mijloace materiale mai multe pentru ca rodul activității noastre culturale să fie mai mare și „Astra” niciodată nu a fost atât de puțin ajutată, ca în vremurile acestea de multe cerințe și de mare primejdie.

Un materialism exagerat, un individualism tot mai accentuat slăbesc progresiv temelile existenței noastre ca neam, forțele și instituțiunile îndrumătoare și generatoare de viață românească, credința strămoșească, patrimoniul etnic, familia. Se uită obligațiile față de trecut, îndatoririle față de viitor, necesitatea de a lupta și jertfi pentru un bine superior etnic și domină grijile materiale ale momentului, setea după satisfacții ușoare, individuale, obținute fără trudă și jertfă. A căuta și afla defecte la frați, a ponegri și desbina pe alții, chiar dacă sunt români, a devenit un căutat mijloc de afirmare și ridicare proprie, care umbrește bucuria, de-a fi înfățișat toți împreună într-o singură țară românească și slăbește forțele, menite să ne conducă — solidari — pe drumul propășirii etnice.

Se pierde port, cântec, dans, tradiție românească, se irosește comoara moștenirii etnice, protectoare a ființei noastre românești, își pierde forța lor îndrumătoare, credința, conștiința românească, cinstea, demnitatea, modestia, se desorganizează familia, scade natalitatea și slăbește forța de luptă și rezistență.

În Secuime așteaptă zadarnic sute de mii de suflete, odinioară românești, rechemarea la matcă, în Banat se stinge în grozava nepăsare chiar și a localnicilor, o mândră populație românească, iar la granița de nord-vest dușmanii noștri de ieri și de mâine își sporesc, nestingheriți de nime, forțele pe pământul hotarnic românesc.

Iată cum reușim să irosim în decurs de scurte decenii comoara unui patrimoniu, agonisit în lungi secole de lupte, jertfe de sânge și suferinți, de un neam întreg.

Remediul în această stare morală morbidă nu este binele material, bunăstarea, ci mobilizarea tuturor conștiințelor românești, unirea tuturor în jurul unui crez, capabil să ne disciplineze gândurile și să ne îndrepte faptele spre calea ascendentă a propășirii românești. A contribui cu toate forțele la generalizarea acestui crez și la îndreptarea spre bine a gândurilor și faptelor noastre, iată rostul vechiu în formă nouă al Asociațiunii noastre. Așa cum înainte acest sanctuar al limbii și culturii noastre, „în loc să ne desbina în confesiuni sau în partide politice, ne aduna și una pe toți la o sfântă agapă, precum era cea gustată de creștinii din biserică primitivă a lui Isus Christos” (G. Barițiu) așa și în viitor „Astra” va trebui să ne unească pe toți în solidară muncă pentru păstrarea și regenerarea patrimoniului etnic și a forțelor vii, hotărâtoare pentru viitorul nostru.

Ca un imbold spre unirea forțelor culturale și spre jertfa dată cu drag pentru scopurile „Astrei”, comitetul central a luat hotărârea, ca a doua zi de Rusalii, în fiecare an, să se organizeze în toate despărțămintele și cercurile culturale serbări, în cadrul cărora să ne amintim cu recunoștință de acei, ce au muncit și muncesc jertfind pentru cauza culturii românești și lăsând la o parte tot ce ne-ar putea desbina, uniți în grija pentru viitorul neamului, să strângem rândurile în jurul „Astrei” și să-i dăm tot sprijinul în orice formă.

Uniți în jurul Asociațiunii noastre, care în acest an împlinește 75 ani de rodnică existență, devotați scopurilor pe care le urmărește, adresăm tuturor aceluia, cari cu

frăjească dragoste înțeleg rostul strădaniilor noastre, rugămintea să dea tot sprijinul unei activități, al cărei scop final este binele neamului românesc întreg și al patriei scumpe.

Sibiu, la 17 Aprilie 1936.

Dr. Nicolae Bălan arhiepiscop și metropolit.
Dr. Ioan Stroia episcop, Alba-Iulia.
Dr. Vasile Lăzărescu episcopul Caransebeșului.
Dr. Andrei Crișanul episcopul Aradului.
Iuliu Moldovan Președintele „Astrei”.
Iuliu Maniu.
Alexandru Vaida.
Octavian Goga.
Alexandru Lapedatu.
Sextil Pușcariu.
Alexandru Marta.
Dr. Valeriu Tr. Frențiu epis. român unit de Oradea Mare.
Dr. Alexandru Nicolescu episcop al Lugojului.
Dr. Iuliu Hossu episcopul Clujului.
Dr. Alexandru Russu episcop al Maramureșului.
Dr. Victor Macaveiu vicar capitular al Metropolitiei Blaj.
Gheorghe Moga Vicepreședintele „Astrei”.
Gheorghe Preda Vicepreședintele „Astrei”.

Membrii în comitetul central :

Agârbiceanu Ioan, Aron Victor, Beu Ilie, Bologa Vasile, Borcia Lucian, Bornemisa Sebastian, Borza Alexandru, Brediceanu Tiberiu, Căliman Nicolae, Cloran Emilian, Colan Nicolae, Corneanu Cornel, Dăncilă Ioan, Dragomir Silviu, Drăgan Nicolae, Ghibu Onisifor, Hăjejan Iuliu, Iacobescu Teodor, Ilea Vasile, Ionășiu Liviu, Lupăș Ioan, Lupeanu Alexandru, Mereuțiu Vasile, Miloia Ioachim, Moldovan Valer, Nicoară Eugen, Nițescu Voicu, Olariu Petre, Păcășian Th. V., Popa Augustin, Popa Iacob, Pop Stefan, Roșianu Stefan, Rusmir Ilie, Sandu Ioan, Stanciu Victor, Stoichijia Iosif, Suci Coriolan, Simu Ioan, Țeposu Silviu, Vătășan Ioan.

Acțiunea „Frontului Românesc”.

Dela grandioasa întrunire dela Iași

Completăm raportul nostru despre marea adunare dela Iași din 3 Mai a. c. a „Frontului Românesc”, cu următoarele amănunte:

Conducătorul „Frontului Rom.” d-l Dr. Al. Vaida-Voevod, însoțit de numeroși fruntași bucareșteni, a sosit la Iași în pre seara zilei de 3 Mai. În drumul spre Capitala Moldovei a fost întâmpinat în toate gărlile principale de organizațiile „Front. Rom.”, cari l-au salutată cu entuziasm, oferindu-i nenumărate buchete de flori. Astfel în gărlile: Ploiești, Buzău, R. Sărat, Focșani, Tecuci, Bârlad, și în fine în gara Iași, unde a fost primit și bineventat de întreaga organizație și de tineretul din avangarda „Fr. Românesc” în frunte cu șeful organizației d-l prof. univ. Petre Dragomirescu, la care d-l Vaida Voevod a fost găzduit.

Dumneacă dimineața au început să sosească cu trenuri și autobuse mii de fruntași din toate unghiurile Moldovei, Basarabiei și Bucovinei, primii și conduși pe stadionul sportiv „Regele Ferdinand I.”, unde s'a fi-

nut marea întrunire. O covârșitoare impresiune a făcut organizația din Lăpușna Basarabiei, în număr de peste o mie de delegați sub conducerea vajnicului luptător național basarabean Luca Brândză cu nenumărate steaguri tricolore purtând ca insignii crucea și semnul electoral al „Fr. Românesc”.

Decursul acestei adunări de pe câmpia Copoului — o adunare asemănătoare celei de pe Câmpia Libertății dela 1848 — însuflețirea ce-a domnit timp de patru ore ca și nădejdele ce s'au legat de cele auzite, cu greu se pot așterne pe hârtie. Aveai impresia că mulțimea de aproximativ 30.000 oameni a înțeles chemarea pământului și că va urma pe Vaida Voevod până la victoria finală, victoria care va însemna conștințirea definitivă a drepturilor națiunii majoritare în România, care va trebui să devină în adevăr a Românilor.

Din discursurile roșite, după magistrala cuvântare a d-lui Dr. Al. Vaida Voevod, reținem următoarele părți :

Cuvântarea d-lui Voicu Nițescu

Căadva îndrumătorii revoluției naționale ardelenne și-au continuat la catedra Universității din Iași, propovăduirea evangheliei trezitoare de conștiință românească.

Mai apoi, în timpul marelui război de întregire, fil Ardealului și Banatului, veniți aici din Rusia se legau în fața Regelui Ferdinand să lupte pentru idea-

lul național din țara veche, Adunarea ce ținem aci în seamă mai mult decât un simbol. Ea este soborul neamului. Cuvântul de aici are un tâlc adânc. El sună ca în spațiu de templu. Nu mărunte interese electorale, nu trecătoare apeliuri materiale ne-au adunat în hotarele acestei cetăți istorice. Pământul pe care ne găsim azi, pe

care jura reprezentanții întregului neam dintre Nistru și Tisa, a rămas în războiul Unirii necălcăt de vrășmaș. Urmașii arcașilor lui Ștefan cel Mare și au păstrat tradiția înaintași or : n'au fost biruși, ci au biruit ei. Steagurile dela Mărășești și Mărăștii au răzbunat o fatalitate și au restabilit strălucirea unei tradiții.

Din Moldova, din Iașul rămas neprofanat de prezența dușmanului, a pornit hotărârea pentru desăvârșirea definitivă Unirii a neamului.

Aici s'au întrunit în ceasul suprem toți solii lui.

Și biruința a încununat sforțările tuturor.

Vrășmașii de ieri se egliă și vor să refacă ceea ce dreptatea istorică și Dumnezeu însuși a dărâmat.

Soarta însăși parcă a vrut ca în aceste momente să ne adunăm aci. Acest sfânt pământ al tuturor biruințelor românești și al ordinii și disciplinei strămoșești este simbolul perpetuității stăpânirii noastre pe meleagurile dintre Nistru și Tisa, pe care nimeni nu ni l va putea lua, căci el a fost din deplin răscumpărat cu sânge și os de Român și pe care ni l-a dat Dreptatea și Cerul.

Cuvântul meu se îndreaptă mai ales către voi, cinstiți plugari români. Voi ne-ați păstrat țara și tot voi trebuie să ne-o mântuiți.

Stat țărănesc spun că vor să vă dea. Da! Dar cu Românii în primul rând pentru înălțarea lor. Stat țărănesc cu străini și pentru ei, nu! Aceasta înseamnă sovietism, bolșevism. Inseamnă biruința străinilor. Inseamnă pierirea noastră ca stat și ca neam.

Unei astfel de aberații, noi îi opunem realitatea statului național, în care Românii trebuie să fie stăpânii de fapt. Noi nu vrem, să redevenim robii străinilor statului țărănesc, așa cum îl concep și cum îl conturează cei care îl strigă la toate răspântiile.

Toate țărurile țării sunt crotopite de străini. Ele nu pot fi românzate decât numai așezând acolo negustori și meseriași români.

Iar aceștia nu pot fi recrutați decât din sânul țărănimii, căci ea e marea și nesecatul nostru rezervoriu de energie națională. Vor îngădui veneticii din „statul țărănesc” ca Românii să le ia orașele? Sau vor crede atunci, țărani rămași la vatră că e bine să se ia la bătaie cu frații plecați la oraș? Lozinci demagogice aruncate de oameni flămânzi de putere și de buget.

Gospodari așezați, cum ați fost întotdeauna, ați rămas din fericire și azi aceiași. Venirea noastră, prezența noastră în „Frontul Românesc” de sub conducerea gospodarului Dr. Alex. Vaida Voevod, e o dovadă că nimic din virtuțile strămoșești nu s'a cîntit.

Plutească mereu viu asupra noastră duhul lui Ștefan cel Mare, Domnul viteaz, cumpănit, înțelept și drept credincios, pentru ca pe înțelepciunea noastră

pe truda și pe țaria voastră să ne rezeme cu toată nădejdea, acum și întotdeauna, această țară.

Stăv se cuvine din plin și vouă frați gospodari basarabeni, cari opuneți cu atâta însuflețire steagul roșu, steagul sfânt al nației și duhului destrăbălării același duh al ordinii și al credinței, purtat odinioară cu atâta vitejie și hotărâre pe câmpiile voastre, de același Ștefan cel Mare și Sfânt și ascultat de oștile noastre din Moldova în anii de încercare a războiului Unirii.

Alte cuvântări.

Din cuvântarea d-lui prof. univ. Petre Dragomirescu (Iasi):

„La ziua de 3 Mai 1848 Românii ardeleni, întruniți pe Câmpia Libertății, au cerut, prin graiul înaripat al în veci slăvitului Simeon Bărnuțiu, ca România să aibă o viață de sine stătătoare, față de ungurimea asupritoare. Acum în Moldova întregită, pe câmpia dela Copou, ne-am adunat, ca cetățeni ai Statului Român, să jurăm că vom lupta cu toate sacrificiile, ca țara și toate averile ei să folosească în principal Românilor, căci este patrimoniul național român.”

Și dacă câmpia d' lângă Blaj a luat numele de „câmpia libertății”, din ziua adunării istorice care a avut loc acolo; apoi câmpia Copoului va fi pentru noi „Câmpia Frontului Românesc”, încheșat pentru înfruntarea năzuințelor noastre naționale... Să urmărim pe Avram Iancu al zilelor noastre, pe Valda-Voevod, spre a cuceri pe de-a treburile noastre ce ne sunt uzurpate de străini. Să jurăm că-l vom urma și ajuta.

Din cuvântarea d-lui prof. univ. Cândea (Cernăuți):

„Legiunile valahe organizate și comandate de bătrânul luptător naționalist Valda-Voevod, au misiunea istorică de a apăra ființa acestui stat nou încheșat. Vă chemăm la luptă. Și luptă până la sacrificiu înseamnă izbândă definitivă a acestui popor. Cine crede că nu poate fi trădător, e dator să ne urmeze... Lupta de sigur e grea. Și e grea, fiindcă avem de luptat cu multe suflăte românești, înstreunate. După cum în trecutul asuprit de străini, Bucovina a știut să păstreze realitatea fizică și morală a poporului nostru, tot așa și acum ne vom face datoria când existența neamului nostru e amenințată din nou.”

Din cuvântarea d-lui Luca Brândză (Lăpușna):

Ținutul nostru între Prut și Nistru nu mă seamănă a Țară Românească. Oarește toate, dar absolut toate sunt străine. Tot comerțul și toată industria este străină, toate meseriile sunt străine. Farmaciile toate sunt străine, medicina ca și avocatura e în mâna lor. Spitalele, de unde ni se fură până și morții, de cel cari își bat joc, sunt în mâna lor. Toată administrația, prin mijloacele lor necinstite, e în mâna lor. Toată viața economică și socială e condusă de ei, pentru ei și în contra noastră. La saie stăpâni sunt ei. Tot ce-i trebuie țărânilor, trebuie să ia din mâna lor, așa cum vor ei să dea.

Peste tot străinism și sărăcie. Nu ne mai recunoaștem țara. Suntem reduși la viața de povară și de muncă, fără drept nici măcar la tain. La noi muncă și sărăcie; la ei jupuită și bogăție. Iată ce ne-a adus țara. Am venit să închinăm steagurile noastre căpităniei supreme a „Frontului Românesc”. Am venit să ne înțărăm sufletele, să ne luminăm mințile și să ne oțelim plecturile. Am venit să i ascultăm sfaturile, să i îndeplinim fără șovăire poruncile, căci el, Valda-Voevod, este voevodul nostru, care ne va duce la mântuire. Din cuvântarea d-lui Buzdugan (Băiți):

Dacă azi am venit la congresul dela Iași, este fiindcă basarabentii m'au trimis aci să spun bătrânului Valda Voevod, că fără el și „Frontul Românesc”, Basarabia moare, se sufocă, de trădarea vânzătorilor dela București și de invazia perclunașilor de peste Nistru.

Noi înțelegem pericolul comunist ce ne amenință grav, și dăm alarma. Democrație cu jidanii d-lui Mihalache noi nu facem.

În fața pericolului clocotește în noi conștiința, că trebuie odăită să se sfârșească cu trădarea și cu politica de căpățuire, ce stăpânește până la furt, democrația.

În „Frontul Românesc” ne-am angajat să luptăm până la sacrificarea noastră.

Din cuvântarea d-lui prof. univ. M. Șerban (Cluj):

„Intocmai cum religia este legea etică a oamenilor, așa este naționalismul legea etică a popoarelor. Nu diplomații Ligii Națiunilor, ci poetul Aron Cotruș are dreptate când zice:

*Ioane, la seama bine.
Țara aceasta se reazimă pe tine!*

Deci, dacă vrem ca, după ce am făcut România Mare, să facem acum România tare și voinică, nu avem altă cale decât aceea a naționalismului integral al „Frontului Românesc”.

Din cuvântarea d-lui D. R. Ioanițescu, fost ministru:

„Zecile de mii de oameni, cari cu steaguri desfășurate au pornit din toate colțurile Moldovei și Basarabiei și s'au revărsat în Iași, își dau seama de

pericolul străinismului înfipt în toate izvoarele de bogăție ale României.

Suntem țara cea mai prost hrănită, pentru că zahărul este trustificat și munca plugurului se vinde pe prețuri de bajocură.

Suntem țara cu locuințele cele mai insalubre, învelite cu coceni, lipsite de geamuri și construite din bălegar amestecat cu paie.

Aceasta, din cauză că tabla de fier, cimentul și geamurile sunt speculate de trusturile acaparatoare.

Suntem țara cu cel mai mare număr de neștiutori de carte, pentru că hârtia este speculată, iar abecedarul costă cât prețuesc 7 pâini.

Suntem țara cea mai desbrăcată, iar postavul, abalele și tot ce servește la îmbrăcăminte țărănilor sunt vândute cu prețuri de jecmăneală tot de către societățile trustificate (strigăte: așa este, jos trusturile).

Suntem țara cea mai agricolă, dar țărăniile noastre zgărie pământul cu pluguri simple și unelte rudimentare, pentru că fierul din care se fac mașinile agricole, este în mâna pasărilor de pradă, construite în bandă (strigăte vehemente: jos Auschnitt, jos protectorul lui Madgearu).

Viața țării este otrăvită de acești pirajii.

Am pornit la luptă sfântă, ca și crucișii de altă dată contra păgânilor cum opifori.

Nu ne vom liniști până când nu-i vom culca la pământ.

țarea situației abisiniene și a proclamat pur și simplu anexarea întregii Abesinii la Italia.

Ducele Musolini a cunoscut demult valoarea reală a Ligii Națiunilor și a hotărârilor ei efemere, care nu reprezintă nici o forță reală și e mai mult un instrument docil în mâinile unor state. Toate hotărârile și apelurile Ligii Națiunilor în decursul ostilităților italo-abisiniene n'au fost altceva decât „glasul celui ce strigă în pustiu”.

În chestiunea abesiniană dictează astăzi d-l Musolini iar Ligii Națiunilor îi revine numai un rol foarte modest, cel de simplu „observator”. Dovadă că slăbiciunea Ligii Națiunilor a silebit și celelalte evenimente din Europa: călcarea tratatului dela Locarno de către Germania și Turcia și a tratatului dela Saint-Germain de către Austria.

În aceste condiții, când un stat membru al Ligii și-a anexat prin agresiunea recunoscută un întreg teritoriu al altui stat membru al Ligii, fără ca acesta din urmă să mai poată face ceva, forul Internațional dela Geneva nu mai poate să aibă nici o valoare în ochii națiunilor slabe și mici, cari nu mai pot spera în nici un sprijin real de protecție din partea acestui for internațional destul de costisitor.

Așa stând lucrurile, fiecare națiune, care ține la viitorul ei la integritatea teritoriului său, trebuie să facă toate sacrificiile pentru pregătirea și înzestrarea armatei sale spre a putea face ori și când față unei agresiuni îndrăznețe și inopinate. Numai pe propria forță și pe ajutorul sincer și reciproc al națiunilor amice aliate se poate bătui o națiune într'un eventual conflict european.

Deviza noastră trebuie să fie deci: „Toate sacrificiile pentru apărarea națională”.

Lt.-col. Inv.

Iustin I. Stancovski

D-l AZANA a fost ales președinte al republicii spaniole cu 754 voturi din 864 votanți. Noul președinte a luat Luni în primire înalta sa funcțiune.

ECOURI DE PRESĂ.

Călătoria lui Sir Austen Chamberlain. -- Inapoierea lui Otto de Habsburg. -- Situația Albaniei. -- Densitatea populației în Italia.

În legătură cu călătoria lui Sir Austen Chamberlain în Europa Centrală, Morning Post (Londra) scrie că, în întrevedere sa cu președintele Statului Cehoslovac, Sir Austen Chamberlain ar fi pus următoarele chestiuni:

1. Clauzele tratatelor de pace garantează, suficient, existența politică a Cehoslovaciei, Austriei și Jugoslaviei?

2. Violarea tratatelor de pace va face ca unele țări să creeze noul condiții, susceptibile de a modifica profund situația de după război și de a pune în pericol securitatea Austriei, Cehoslovaciei și Jugoslaviei?

3. Propaganda germană amenință existența politică a acestor trei țări? La rândul ei, rearmarea Austriei amenință securitatea Cehoslovaciei și a Jugoslaviei?

4. Planul de pace german garantează existența politică a celor trei State?

Der Angriff (Berl'n) scrie că inapoierea lui Otto în Austria s'ar face în următoarele condițiuni:

După o preparare sistematică și minuțioasă cu ajutorul administrației și mai ales prin

ofțerii generali ai noii armate austriece, Otto de Habsburg ar ateriza în cursul lunii Maiu (data precisă e ținută riguros secret) pe domeniul unui mare proprietar agricol din Styria, deplin devotat cauzei Habsburgilor. Acolo, ofțeri legitimiști ar depune imediat jurământul președintelui și un regiment de voluntari, compus din soldați și guri, recrutați printre membrii „Sturmscharen”-urilor styriene, ar fi pus la dispoziția sa. Acest regiment ar fi deja constituit.

În același timp, primarii tuturor localităților austriece, care au numit pe Otto de Habsburg, cetățean de onoare, ar afișa o proclamație, anunțând populației restabilirea monarhiei. Comitetul o delegație de ofțeri s'ar prezenta la Președintele Republicii și i-ar constrânge să-și dea demisia. Cât privește guvernul, el ar fi, afară de cazuri neprevăzute, menținut în funcțiunile sale.

Deutsche allgemeine Zeitung (Berl'n):

Noul tratat încheiat de către regele Ahmed Zogu cu Italia, supune complet Albania, în domeniile: economic, cultural, politic și militar, voinței Italiei

mussoliniene. Toate ramurile administrației albaneze primesc consilierii italieni. Armata albaneză trebuie să fie formată din 10.000 oameni (efective de pace) și instructorii italieni îi vor fi atârși, având în frunte un general deasemenea italian, care va exercita funcțiunile de șef de stat-major general.

Il popolo d'Italia (Milan): Densitatea populației este în Italia de 140 locuitori pe metru pătrat.

Pentru o țară, a cărei economie este mai cu seamă agricolă, o asemenea densitate este prea mare, ea e chiar excesivă, dacă se ține seama de faptul că o mare parte a teritoriului — trei sferturi aproape — este constituită din munți și coline și că 55.000 k.m. pătrați numai (din 310.000) se pretează la o cultură intensivă.

Foarte puține state europene au o densitate de populație superioară Italiei, apoi aceste țări prezintă condițiunile geografice ale teritoriului nostru și, în afară de asta, ele sunt caracterizate printr'o economie industrială mult mai importantă decât activitatea agricolă.

Asta nu e tot. Populația italiană prezintă actualmente caracteristicile cele mai evidente ale unei populații esențialmente tânără.

Considerând proporția de vârstă, locuitorii sub 14 ani reprezintă în Italia 29,7% din populație. (Numai Polonia și Rusia, țări cu natalitatea foarte ridicată, întrec acest procentaj — respectiv 35,4% și 32,2%.)

Astfel necesitatea absolută a unei expansiuni demografice apare, pentru Italia, ca un fenomen inevitabil.

Poporul italian, conștient de forța sa și împins de o energie înzecită, este deci să pună în joc totul, pentru a obține teritoriile exotice necesare acestei expansiuni.

I. M.

40.000 vizitatori la Luna București După inaugurarea expoziției urbanistice dela Șosea, Capitala a cunoscut Duminică o afluență nebănuită. Peste 40.000 de vizitatori au venit în București. Trenurile cari veneau din provincie s'au dovedit necăpătoare. Față de această aglomerație, direcțiunea căilor ferate a luat măsuri pentru mărirea numărului de vagoane la toate trenurile de călători. În Capitală, de asemenea aglomerarea vizitatorilor a atras serioasă atențiunea organelor circulației

Buletinul Poliției.

Se desminte cazul d-lui Mărisaru Ioan reținator din Piața Libertății Nr. 22, care a fost acuzat că ar fi bătut grav pe păduraru Măndru Ioan. La mijloc a fost numai o simplă ceartă din cauză că cârciumarul a vroit să închidă localul, fiind ora noaptea târziu și consumatorii au vroit să părăsească localul

Bibliografie.

A apăru broșura: „Candid C. Mușlea, Protopop de altădată ai Brașovului III Proto-popul Brata Baiul (1760—1831) și Iul sau Nicolae („Coconu Baiu”) 1782—1855”.

O broșură, care va fi celălă cu mult interes de cei ce se interesează de activitatea și luptele naționale duse de preoții de pe vremuri ai Brașovului.

Prețul lei 50. De vânzare la „Cartea Românească” Brașov.

De vânzare

un auto-camion Ford tip nou puțin folosit în stare bună. Informațiuni la Teodor Dobreanu Zărnești jud. Brașov.

O pagină închinată Iliadei noastre

Din prilejul reprezentațiilor artistei Iliada Munteanu la Brașov.

Apariția artistei Iliada Munteanu pe scena teatrului „Astra” din Brașov a fost o fericită idee.

Publicul brașovean făcuse cunoștința talentului de care dispune artista încă din vremea copilăriei acesteia, de când ca elevă a școlii primare și a liceului de fete din Brașov „micuța Iliada” anima și însuflețea publicul diferitelor șezători și reprezentații culturale, aranjate în orașul nostru.

Era deci dornic acest public, ca după atâția ani de despărțire să mai revadă să mai audă și să

admire pe diplomata de mai târziu a Academiei de artă dramatică, azi artistă la Teatrul Național din București.

Și a fost o deosebită satisfacție pentru brașovenii cele două reprezentații, în care Iliada împreună cu un ales mânănci de artiști și artiste, foști colegi ai dânssei de Conservator, au procurat orașului nostru clipe de neperitoare emoție.

Brașovenii nu s-au înșelat în speranțele puse încă din copilăria ei, în artista de azi. Atât în „Indrăgostita” dramaturgului francez Porto-Riche cât și în „Striana” lui Alfred Moșoiu, d-șoara Iliada Munteanu a făcut o uimitoare dovadă a ascenziunii atât de rezezi, pe care a reușit să o dea talentului său.

A avut în schimb și dânsa dovada dragostei, cu care publicul brașovean a așteptat-o și a dorit s-o asculte și s-o admire.

Manifestările artistice ale d-rei Iliada Munteanu, împreună cu colegii săi, au produs o deosebită satisfacție în lumea brașoveană iubitoare de artă. Dicția, jocul de scenă, temperamentul, cu care d-ra Iliada Munteanu umple de viață rolurile pe care le interpretează, sunt o cheazăsie a renumelui ce-l va da dânsa scenei românești și această scenă dânssei.

Buchetele de flori și aplauzele cu care a onorat-o publicul celor două reprezentații sunt graiul viu al dragostii, cu care Brașovul, leagănul copilăriei dânssei, privește spre un fiu al lui, sortit să-i aducă laudă și cinste.

Cea mai potrivită urare de viitor a tinerei artiste, o desprindem din cuvântul de bineventură, cu care fostul ei dascăl de școală primară i-a oferit buchetul de trandafiri roșii, după prima reprezentație:

„Să fi, d-șoară, o luminoasă stea a scenei românești, ale cărei raze să pătrundă și să verse lumină nu numai la noi, ci cât mai departe peste hotarele țării.”

lbro.
RECENZII.

Debutul de Vineri și Sâmbătă.

„Indrăgostita”.

Vineri seara în sala spațioasă a „Astrei” publicul brașovean a avut parte de un eveniment artistic unic în felul său, de mult așteptat.

Copila plăpândă a plaiurilor noastre, școlărița eminentă a liceului de fete, alintată de dragostea și admirația brașovenilor, pentru modestia și drăgălășenia ei, pentru talentul ei excepțional și pentru spiritul ei de jertfă, grație căror calități era oricând gata să-și dea obolul ei prețios în nenumărate rânduri, cu ocazia serbărilor și a altor desfășurări artistice, încântând asistența prin declamări și alte prestații de scenă, — zic — copila noastră, de odinioară, de-acum 10 ani, s'a reîntors acasă, investită cu mania calității de artistă dra-

matică a Teatrului Național din București. Cesar reîntorcându-se victorios la Rom: a spus: veni, vidi, vici. Noi spunem: a venit și-o văzurăm triumfând. Iliada Munteanu și-a urmat calea ascendentă și astăzi talentul ei se află în plină și minunată eflorescență.

Piesa „Indrăgostita” de G. Porto-Riche este de sigur impresionantă și interesantă ca fond, ca construcție și ca realizare artistică. Totuși însă dialogurile, oricât ar fi de spirituale, sunt îmbăcșite de afirmații și sentințe sofstice, atitudinile personajilor adeseori nemotivate psihicește, schimbându-se prea brusc, iar caracterele fiind înfrânte de mediu și de împrejurări prea puțin determinate, reduc mult valoarea literară a piesei. Cu aspectul ei modern,

piesa este izvorâtă din ambianța unei societăți fără busolă. Este lumea pe care o combatem și dela care ne întoarcem noi astăzi. Ce însemnează exclamația Germainei: fetelor să nu vă mărități niciodată din dragoste. Ce însemnează nehotărârea din caracterul lui Ștefan, pe care îl vedem la sfârșit plângând. Cum putem aproba pe un tip ca Pascal, prietenul de casă al soților, care face impresia unui caraghios? Dar cât de inacceptabil și chiar nesimpatic este și rolul Germainei, care după ce nu are inteligența de a și stăpâni dragostea, de a înțelege înalta menire de om de știință a soțului ei și de a-i crea al mosfera necesară muncii sale, se dă, iubindu-și bărbatul, din capriciu și din spirit deplasat de răzbunare, prietenului de casă Pascal, iar acesta se folosește de ocazie, iubind-o pe Germaine și pleacă încărcat de remușcări. S'ar putea obiecta, că așa e viața. Da, o fi așa, acolo unde nu e busolă. unde nu există principii mari de educație și morală, unde este destrămare. unde nu pulsează viața superioară, eroică.

Si totuși bine a făcut Iliada Munteanu, că și-a ales rolul Germainei. Talentul ei excepțional și l-a putut manifesta mai amplu în acest rol dificil și complicat, reprezentând un caracter supus simțurilor și instincților, nelogic, — căci ce e logic la o femeie modernă? Doar însuși nelogicul și d-ra Iliada Munteanu a escelat. A escelat prin jocul de scenă ireproșabil, prin mimică, prin temperament, prin atitudini adecuate perfect momentului, prin dicțiune și în sfârșit prin acel tainic ansamblu de calități care creiază, impresionează, captează și stărnește admirație.

Să ne ierte d-l Al. Villea (Ștefan), Toma Dimitriu (Pascal) și ceilalți, că nu insistăm mai mult asupra pursoanei lor. Ei au fost în totul la înălțimea rolurilor lor, demni parteneri ai Germainei. Un ansamblu ales.

Flori și aplauze furtunoase au acoperit succesul strălucit al iubitei noastre artiste dramatice Iliada Munteanu.

„Striana”.

Sâmbătă la ora 3 p. m. inetrul român brașovean, școli, particulari și adulți au dat năvală în sala „Astrei”, ca s'o vadă, s'o asculte și s'o îmbrățișeze cu dragostea lor admirativă pe Iliada P. Munteanu, prietena, colega și talentata copila de-odinioară, azi artistă dramatică la Teatrul Național din București.

Și dacă pentru piesa „Indrăgostita” am avut cuvinte de critică, pentru „Striana”, această perlă a literaturii românești, datorită talentului și duosului poet și scriitor dramatic Alfred Moșoiu, regretatului colindător de pe vremuri al plaiurilor brașovene, nu avem decât cuvinte de laudă și admirație. Reprezentația a fost un adevărat balsam pentru sufletele celor sezoși de artă și literatură bună, de înălțare spirituală și de confortare artistică și națională.

Striana trebue citită și savurată. D-ra Iliada P. Munteanu, cu strălucitele ei calități dramatice și scenice a dăruit asistenței o revelație de înaltă artă: încântare și înduioșare. Mulți vor fi lăcrămat, ca și mine. Și-i mulțumim. Mulțumim însă și celorlalți artiști de seamă, d-l Nicolae Motoc (Ștefan Vodă), Ioan Rădulescu (Stroe), Chiril Economu (Tugui) și Gh. Popa-Mijea

(Tudose), cari și-au dat o atât de strălucită contribuție la reușita matineului artistic select.

Să mai vorbim de declamațiile, ce au urmat, ale Iliadei Munteanu? De flori și de ex-

plaziile prelungi de aplauze? E de prisos.

Noi îi zicem Iliadei Munteanu: înainte spre zările artei, spre glorie și — la revedere!

Ioan Al. Bran-Lemeny.

O impresionantă sărbătorire.

Terminându-se piesa s'au prezentat pe scena deschisă d-l N. Garoiu institutor i. r. și fost revizor școlar și d-l Teodor Castrișanu, cunoscutul scriitor și institutor bucureștean fost inspector cultural. Primul ca cel dintâi învățător al Iliadei Munteanu în Brașov i-a predat un buchet de garoafe roșii din partea corpului didactic, aducându-i elogii și exprimându-și bucuria s'o vadă astăzi o atât de apreciată artistă a Teatrului Național.

D-l T. Castrișanu a predat sărbătoritei din partea Caselor Naționale un pergament semnat de președintele Centralei Caselor Naționale d-l general I. Manolescu, de următorul cuprins:

Aceea care a produs, în această seară, pe scena „Astrei” din Brașov, atât de alese emoțiuni estetice, este cunoscută „Centralei Caselor Naționale” din București încă de pe timpul când i-se zicea „Micuța Iliada”.

Insoțind pe inimoșii lupători din despărțământul Brașovului, cari au tras prima linie de înfrățire culturală de după război între Ardeal și Vechiul Regat, Iliada Munteanu, abia de 9 anișori, cu talentul ei, intru ale graiului, ne-a făcut să-i întrezărim o carieră strălucită pe tărâmul artei dramatice românești.

Astăzi, slujitoare distinsă a celei mai mari scene din Metropola Țării și sărbătorită în sala „Astrei”

din Brașov, leagănul copilăriei și avânturilor sale, Iliada Munteanu este rugată să primească, din partea instituțiunii Caselor Naționale ca semn de ormagiu o nouă urare: „Înainte”.

București, 9 Mai 1936.

Tot d-sa a dat cetire următoarei scrisori autograf primită dela directorul ziarului „Universul” d-l Stelian Popescu:

Amice Castrișanu,

Cu prilejul participărei tale la sărbătorirea artistei Iliada Munteanu, te rog să-i arăți și felicitările mele și dorința ca succesele ei să meargă din ce în ce în sporire mai ales că încă din anii copilăriei noi de aci dela „Universul” am prevăzut marele ei talent ca și serviciul ce-l va putea aduce numelui românesc prin calitățile excepționale pe care din acel timp chiar le manifesta.

București, 7 Mai 1936.

I s'au mai oferit flori pe scenă:

Din partea Căminului Crângăș de sub înaltul patronaj al M. Sale Regelui un admirabil coș cu flori.

Din partea fostelor colege un foarte frumos coș cu flori.

Din partea prietenilor din București un buchet de flori.

Din partea funcționarilor Inspectoratului Muncii Brașov un buchet de flori.

Din partea familiei M. Popa un buchet cu flori etc. etc.

Copilăria Iliadei Munteanu

Vineri, în 8 Mai a. c. orele 9 seara, în sala „Astra”, ni s'a dat plăcuta ocazie să vedem și să auzim pe tinăra și drăgăleșa copila de talent, pe mica noastră artistă brașoveană, fostă elevă a școlii noastre primare din Brașov-Cetate și Brașov-Blumena, în reprezentația „Indrăgostita”, piesă în 3 acte de George de Porto-Riche; iar Sâmbătă în 9 Mai, 1936, orele 3 d. a. în reprezentația „Striana”, piesă eroică în 2 acte de Alfred Moșoiu.

Din cele văzute și auzite am constatat cu plăcere că artista noastră Iliada P. Munteanu, prin rolurile avute în cele două reprezentații, și-a manifestat talentul său artistic spre lauda și mulțumirea deplină a publicului asistent. De remarcat este însăși opinia unor persoane competente, artiști de profesiune, cari s'au exprimat foarte elogios despre artista noastră Iliada, care s'a achitat de rolurile avute într'un mod onorabil și desăvârșit, — profefând că artista noastră va deveni una dintre cele mai talentate stele a neamului românesc.

Inclinarea spre cariera artistică a d-rei Iliada P. Munteanu, s'a arătat încă din frageda-i tinerețe, — în familie — și ce este mai mult, încă înainte de cunoașterea abecedarului. Inclinarea aceasta, spre cariera artis-

tică, este o moștenire din familie. Imi vine să cred, că drumul spre această carieră este apucat la dorința tatălui d-sale, Petre Munteanu, actualmente Inspector General al școlii și căminurilor de ucenici din întreaga țară, despre care — nu gresesc când afirm — că a avut în trecut și are și astăzi un cult pentru cariera artistică.

Talentul artistic a fost sădit și cultivat în sufletul fraged al artistei noastre în mod gradat, amăsurat dezvoltării și cunoștințelor câștigate, mai întâiu în școlile primare, apoi liceu și pe urmă Academia Regală de Artă dramatică din București, iar astăzi artistă la Teatrul Național din București. Și iată că aproape pe nesimțite s'a ivit și s'a afirmat un talent frumos, o tinără și talentată artistă, care prin reprezentațiile date în orașul Brașov, a arătat, a dovedit și în același timp ne-a asigurat că prestigiul artistic al neamului românesc din România, îl va menține la înălțime cu toată demnitatea.

Iată artista, care va ține piept cu concurența și arta streină! Iată artista, care va aduce neamului cinste și un bun renume, prin cari vom pune în admirație și pe concetățenii noștri streini de cari suntem înconjurați.

În una din zilele luni Octombrie 1924, când semnatarul

acestor rânduri, funcționam ca director școlar activ la școala mixtă No. 1 din Brașov-Cetate, s'a prezentat în cancelaria direcției un domn brunet, de statură înaltă, cu păr „artistic” de culoare „pana corbului”, cu o înfățișare plăcută și simpatică, îmi comunică, într-o limbă dulce și frumoasă românească, numele. Îmi comunică că în urma unui ordin dat de Minist. Muncii, a fost transferat din Basarabia la Brașov, în calitate de Inspector la Inspectoratul Muncii Regionala Brașov. E familist și are o fetiță de 6 ani, pe care dorește să o înscrie ca elevă la școala noastră din centru. Bine înțeles, l-am servit cu cea mai mare amabilitate înscriind pe fetița Iliada P. Munteanu — în baza Buletinului de naștere — în clasa I prim. dela școala Nr. 1

După înscriere am condus fetița în clasa I, unde funcționa ca institutoare d-șoara Ana Martinovici, rugându-o să binevoiască a o primi ca elevă nouă în clasa d-sale, dându-i atențiunea recerută acestei drăgălașe eleve, care cu ziua de astăzi face parte din familia noastră școlară.

După un interval de vre-o câteva zile d-ra instit. A. Martinovici ne comunică cu multă bucurie și satisfacție sufletească, că a descoperit în clasa d-sale o adevărată artistă în recitări de poezii. Noi, membrii corpului didactic, curioși, am rugat-o să ne recomande pe mica artistă, aducându-o în cancelarie, pentru a ne convinge și noi de talentul miciei artiste. Dorința ni s'a îndeplinit. A recitat poezia de Topârcaanu „Căinele orevului”. Am rămas frapați. Impresia făcută a fost nespusă. Acest „copil-minune” ne-a pus în uimire.

Profitând de ocazie, la cea dintâi serbare școlară, l-am încredințat „miciei artiste” două puncte de forță în programa serbarei noastre. Efectul recitării acestor poezioare asupra publicului asistent, a fost de nedescris. Aplauzele nu mai încetau. Publicul ne asalta cu întrebările, vrând să știe, cine este această mică artistă? Deslușirile cerute li s'au dat conform realității. Cred că nu mai e de lipsă a mai adăuga, că cei mai mândri și cei mai satisfăcuți eram noi membrii corp. didactic, având la școala noastră, un astfel de „copil minune”, care ne face o atare cinste și onoare. În același timp însă trebuie să accentuez faptul, că eleva noastră Iliada P. Munteanu în aceeași măsură a escelat și în celelalte obiecte de învățământ, ca și în arta recitării de poezii. Aceasta s'a constatat cu ocazia încheierii anului școlar, fiind cea dintâi premiantă a clasei I prim. Ținuta de cea dintâi premiantă s'a perpetuat și în clasele ulterioare atât la școala noastră cât și la celelalte școli unde a urmat.

După cea dintâi reușită, i-a mers vestea „miciei artiste” în întreg Brașovul. Urmarea a fost, că nu se făcea vre-o serbare școlară, sau vre-o încheiere de an școlar, fără talentata noastră Iliada, care să nu aibă un rol însemnat în programa serbării. În același timp însă nici publicul brașovean nu întrelăsa ocazia de a nu fi martor la prestațiunile „artistei” noastre, care știa să se achite, de rolurile avute, în modul cel mai splendid. Și pot afirma, că în Brașovul nostru nu se făcea aproape nici o festivitate mai însemnată, la care, „artista brașoveană”, să nu fie angajată cu vre un rol însemnat, prin care să delecteze publicul, atât de dornic de a asculta astfel de talente artistice.

Ca elevă a școlilor primare și mai târziu ca elevă a liceului de fete din localitate, s'a perfecționat din an în an, atât în învățământ, cât și în arta de-

clamațiilor, în comparație cu creșterea și cunoștințele câștigate în școală.

După terminarea liceului și luarea bacalaureatului, a trecut la Conservator, la adevărata școală artistică, unde s'a perfecționat în cariera aleasă. A ceasta ne a și dovedit-o cu ocazia reprezentațiilor de Vineri și Sâmbătă, în cari s'a manifestat prin un talent de primul rang, spre mulțămirea și deplina satisfacție a publicului brașovean, care îi dorește succese cât mai desăvârșite în cariera aleasă.

Din parte mi sunt mândru și cu mine împreună cred că și fostii mei colegi și colege, de oare ce i-am fost cei dintâi părinți sufletești. În special semnatul acestor rânduri sunt vesel și deplin satisfăcut, că i-am

Agapa dela „Transilvania”.

După teatru, la „Restaurantul Transilvania”, a urmat o agapă, în onoarea „Iliadei” de azi și a artiștilor însoțitori, la care a luat parte un număr considerabil de admiratori.

D-l N. Garioiu inv. pens. a toaslat pentru artista de azi și fosta d-sale elevă Iliada și pentru artiștii cari au secundat în piesă pe sărbătorita, evocând momente, când cu ani în urmă mica Iliada, abia numai de 8-10 ani, declama pe masă tot în acest local, la diferite ocazii, multe poezii pentru mici, dar și pentru mari, între cari chiar și pe „Et Zorab”.

D-l Romulus Ardelean închină în sănătatea directorului marelui ziar național „Universul” Stelian Popescu, pentru interesul ce-l depune la încurajarea și sprijinirea acelor, cari pentru neam și țară, azi sau mâine, sunt sau vor fi între cei chemați să fie mândria noastră. Nu mai puțin și în special pentru atenția și sprijinul ce l-a dat la succesul de azi al artistei Iliada și la viitorul promițător al ei.

D-l Teodor Costrișanu director școlar în București, ridică

fost primul ei director. Și cred că în aceeași situație — mândră și satisfăcută — se află și d-ra A. Martinovici, actualminte d-na A. Mateescu instit., care a inițiat-o în abecedarul școlaei, căci amândoi ne-am îndeplinit în conștiință rolul avut în ceea ce privește prima educație și instrucție, dându-i primele îndigări în știință, prin care Iliada Munteanu a devenit cultă, stimată și iubită în întreaga societate omenească din țară.

Îi doresc succes cât mai desăvârșit și deplină fericire în cariera aleasă; iar părinților deplină bucurie și mângăere sufletească în urma grijei și creșterii tesaurului dăruit lor de Dumnezeu. j

N. Stoicovici,
Director școl. i. r.

paharul său pentru părinții artiștii d-na și d-l P-tre Munteanu inspector gen. în Mn Muncii.

D-l P. Munteanu, ca părinte al Iliadei, mulțumește tuturor brașovenilor și prietenilor cari au luat parte la primul debut al fetei sale, și cari au sărbătorit atât de frumos succesul aceleia, căreia de mică fetiță, ca părinte, și-a dat adevăratul interes în educație pentru a-i desvolta talentul ce-l observase din mica copilărie.

D-șoara Iliada M. emoțională de sărbătorirea ce i se face, mulțumește celor prezenți și brașovenilor de sprijinul dat și totodată și colegilor ei artiști, cari neprecupeț și-au dat obolul la succesul de azi.

Îr mai târziu fosta „elevă” invită să declame ceva ca pe vremuri, a declamat impresiionanta poezie a poetului copiilor d-l Teodor Costrișanu, „Am prins un fluturaș”. Și într'adevăr a declamat-o ca pe vremuri, de a stors lacrimi.

După alte câteva cuvântări și cântări agapa prietinească a luat sfârșit într-o caldă atmosferă de înfrățire românească.

Serbarea zilei de 10 Mai

Sărbătorirea Patriei și a Dinastiei române s'a desfășurat în anul acesta în cadre deosebit de impresionante pe întreg cuprinsul României, ca și în străinătate, unde coloniile românești ca și societățile, cari cultivă raporturi de înfrățire cu poporul românesc, s'au alăturat din tot sufletul la „preamărirea sărbătoarei noastre naționale.

La aceasta a contribuit în primul rând faptul că de 10 Mai a. c. s'au împlinit 70 de ani dela suirea pe tron a Domnitorului Carol I, 59 ani dela proclamarea Independenței României și 55 ani dela încoronarea celui dintâi Rege al României.

In Capitala țării.

Ziua de 10 Mai s'a serbat cu un deosebit fast îndeosebi în Capitala țării pe ploutul dela Cotroceni, unde sute de mii de cetățeni și Capitelei ca și cetățile de mii de vizitatori ai expoziției Lunei Bucureștilor sosiți din provincie, au privit desfășurarea minunatelor parade militare. Încă dela ora 8 dimineața cele 14 tribune pentru publicul, care obținuse bilete pentru tribune, erau arhipopulate.

Pe la ora 9 au început să se populeze tribuna regală și cea diplomatică. Sunt de față

toți membrii corpului diplomatic, Patriarhul Țării, membrii guvernului în frunte cu d-l Tătărescu-distinsul oaspe francez mareșalul Franței Franchet d'Esperey, mareșalul Presan, foști prim-miniștri Al. Vaida Voevod, N. Iorga, G. Mironescu, mai mulți foști miniștri, între cari d-nii V. Nițescu, D. R. Ioanțescu, C. Anghelescu etc. etc.

La ora 10 a sosit M. Sa. Regele însoțit de Voievodul M. h. I. Regina mamă Maria, Prințesa Elisabeta, Prințesa Nicolae și Prințesa de Hohenlohe.

Suveranul și membrii Familiei Regale se îndreaptă spre estradă, în timp ce muzica întonează Imnul Regal și din piepturile a zeci de mii de oameni izbucnește un „ura” formidabil. După oficierea serviciului divin, arhiepiscopul Veniamin Ploieșteanu, stingește noile drapeluri, după care M. S. Regele le decorează.

Apoi M. S. Regele, Voievodul Mihai se întrețin cu mareșalul d'Esperey, cu membrii guvernului și ofișerii generali, în timp ce Regina Maria, Prințesa Elisabeta și Prințesa de Hohenlohe se îndreaptă spre tribuna regală.

După puțin timp M. S. Regele, Voievodul Mihai și Prințesa Nicolae se îndreaptă spre cazarma Voievodul Mihai, însoții de inspectori de armă și atașii militari străini, de unde se reintorc călări și trec în revistă trupele cari urmează să defileze.

Mai multe escadrile de avioane ce evoluează deasupra Co-

trocenilor, anunță începerea defilării strălucite.

Suveranul, Voievodul M. h. I. Prințesa Nicolae și ofișerii călări primesc defilarea, după care Suveranul, Voievodul M. h. I. și Prințesa Nicolae descălecă și se îndreaptă spre tribuna regală, unde se întrețin cu ceilalți membri ai Familiei Regale și cu d-nii Tătărescu, președintele consiliului de miniștri și mareșalul d'Esperey.

Apoi în urelele mulțimii M. S. Regele și ceilalți membri ai Familiei Regale pleacă cu automobilele la Palatul Regal.

La ora 1 și jumătate a avut loc la Palatul Regal un dejun întm.

În cursul după amiezii, la Palatul Regal au fost deschise registrelle, la cari au semnat membrii corpului diplomatic străin, ofișerii generali, înalții demnitari ai statului, precum și numeroase personalități politice.

Seara, muzicile militare au cântat în grădinile și piețele publice, iar edificile publice au fost ferice luminate.

La ora 9 seara a avut loc retragerea cu torțe. Până la ziuă după miezul nopții mulțimea a rămas pe piețele publice.

La Brașov

Favorizată de un timp admirabil de început de veră s'a desfășurat Duminecă la Brașov sărbătorirea zilei de 10 Mai conform programului stabilit.

După oficierea serviciului divin pe tribuna ridicată în piața Libertății, încadrată de unitățile armatei și în prezența unui public deosebit de numeros, a urmat trecerea în revistă a trupelor de călăra comandantului Corpului 5 de armă, d-l general de divizie A. Rizeanu și statul său major, asistat de capii autorităților civile.

La ora 11^{1/2} a început defilarea pe bulevardul Regele Ferdinand. Cele patru tribune ca și trotuarele și promenada erau ocupate până la ultimul loc de mii de spectatori Elevii și elevetele școlilor secundare, cari de-a tădată n'au defilat, având să defileze în ziua de 8 Iunie, au existat însăși după școli, de lungul bulevardului ca spectatori. Pe tribuna oficială ocupaseră loc reprezentanții autorităților în ținuta de gală și numeroase d-ne și d-șoare în costume naționale.

Defilarea, care a durat aproape o oră, a fost ca ținută și înfățișare impunătoare și ireproșabilă. Cortegiul a fost deschis de grupurile cercetașilor de ambele sexe. A urmat tineretul premilitar al Municipiului în număr de mai multe sute, după care s'a desfășurat defilarea unităților armatei de toate armele. În timpul defilării numeroase aeroplane virau de asupra orașului. Numerosul public o admirat și aplaudet călduros pe cercetași, premilitari și armate.

La ora 1 d. a. a avut loc recepția la prefectură iar după amiaza festivalul școlilor în sala Astrei. Totă după amiază au cântat muzicile la promenadă iar seara la ora 9 a urmat retragerea cu torțe. În tot timpul zilei a domnit o mare animație în cuprinsul orașului.

Un comunicat.

Dela Inspectoratul Pregătirii premilitare a Municipiului și Județului Brașov primim următorul comunicat:

Tineretul premilitar al Municipiului a luat parte la serbatoarea națională de 10 Mai. Prin alituidinea lor demnă și ordinea care a existat au binemeritat cuvinte de încurajare și admirare.

D-l general Rizeanu, comandant al Corpului 5 Armată, împreună cu d-nii Iancu Nan prefect al județului și Dr. Prișcu Tașianu, primar al Municipiului ni-au dat autorizația să aducem ofișerii, instructorii și

premiliterilor, toată admirația lor. Aceleași mulțumiri se adresează și aceloră din cuprinsul Județului, dela cari s'au primit informații foarte îmbucurătoare

Pentru Casa de pensii a ziaristilor

Din București ne vine o îmbucurătoare știre.

O delegație a consiliului „Casei de retrageri și pensii a ziaristilor”, compusă din d-nii președinte Stelian Popescu, directorul ziarului „Universul” și fost ministru, consilier Emil Cluceanu, vice-președintele Sindicatului ziaristilor din București, asistați de d-l N. A. Ruzescu, administratorul Casei, — a solicitat și obținut dela d-l Victor Antonescu, ministru Finanțelor, cu prețiosul concurs al d-lor I. Nistor, ministru muncii, sănătății și ocrotirii sociale și Cristu Simionescu, secretar general al ministerului de finanțe, în audiența comună avută la Finanțe, ca statul, prin ministerele respective, să acopere de urgență cu obligațiuni de stat în valoare nominală de 14 600 000 lei o bună parte din contribuția statului, datorată pe trecut potrivit legii Casei de retrageri și pensii a ziaristilor.

Maiatul Unii Societăților culturale din Schei

Unirea Societăților culturale din Brașov-Schei aranjază Duminecă în 17 Mai a. c. maiatul tradițional al Societăților.

Plecarea va fi dimineața ora 8, dela sediul societăților, Piața Prundului. În caz de timp nefavorabil se amână pe ziua de 24 Mai a. c.

In atențiunea Primăriei

O cerere dreaptă

Ne-am mai ocupat în ziar de situația nenorocită în care se prezintă strada „M. h. I. Viteazul”, din orașul nostru. Ceream în numele locuitorilor acestei străzi și spre cinstea Municipiului, să se ia măsuri de îndreptare, pentru a aduce această stradă în stare de a nu mai compromite fima de stațiune climaterică a Brașovului.

Azi se prezintă la redacție o nouă delegație, cu un memoriu pe care-l adresează Primăriei, în numele a 145 proprietari ai străzii, cari semnează memoriul.

În vederea împrumutului de 70 milioane, pe care are de gând să-l contracteze Municipul pentru lucrări edilitare, memoriul atrage atenția Primăriei că țină seamă și de canalizarea, pavarea și îngrijirea acestei străzi.

Se mai cere apoi desființarea bazinului de scurgere din această stradă, care prin mărđările ce se adună în el prezintă un permanent pericol contra sănătății populației.

An de an, se spune în memoriu, au fost înaintate către Primărie cereri, în această privință, dar toate au rămas fără rezultat. Strada e și acum părăsită, uitată, nemăturată și plină de praf în vreme de secetă, iar în timp de ploaie înecată în noroi, cu toate că și proprietarii ei plătesc regulat taxele către Primărie, ca și cei din alte cartiere, cari se bucură de un alt tratament din partea conducerii orașului.

Cererea locuitorilor străzii Mihai Viteazul este cât se poate de îndreptățită. Primăria are datoria să fie mai simțitoare și înțelegetoare a necazurilor cetățenilor Municipiului condus de ea..

ELIMA

oc. Anon. de Electricitate Braşov.

Contul-bilanţ încheiat la 31 Decembrie 1935.

Activ: Casa lei 210.539. Mobilier lei 208.344. Automobil lei 250. Efecte de primiti lei 50.740. Conturi lei 1.303.518. Debitori lei 1.255.800. Pierdere lei 68.166. Total lei 3.152.357.
Pasiv: Capital Social lei 10.000. Creditori lei 1.912.463. Efecte de plată lei 706.060. Transitoriu lei 33.834. Total lei 3.152.357.

Conturi de ordine.

Activ: Mărfuri în consignatie lei 321.626. Refinanţorii efectelor lei în garanţie lei 900.000. Total lei 1.221.626.
Pasiv: Creditori pentru mărfuri în consignatie lei 321.626. Efecte de plată date în garanţie lei 900.000. Total 1.221.626. (Urmează semnăturile Consiliului de administraţie şi comitetului de supraveghere). 237 1-1

Primăria Municipiului Braşov.

Nr. 11.362 - 1936.

Serv. economic.

Publicaţiune

Se aduce la cunoştinţa publică că Primăria Municipiului Braşov va organiza ea însăşi, în Piaţa Poiană pe timpul Jamboreei şi în consecinţă nimeni nu are voie a închiria locuri în Poiană, acelorora care vor să facă negoţ în timpul Jamboreei. În caz că s'ar face asemenea închirieri sau arendări de terenuri. Primăria nu va permite exercitarea negoşului şi nici construirea de barăci sau chioscuri, decât numai pe locul şi condiţiunile ce se vor fixa la timpul său de Primărie.

Braşov, la 5 Maiu 1936.

Comisia Interimară,

Preşedinte:

Dr. T. Prişcu.

Secretar general:

237 1-1 Dr. Virgil Voicu.

în conformitate cu originalul

Expeditor: Reiner.

Cunoscătorii preferă numai vinurile „Dealul Zorilor“

Printre cele mai alese şi naturale specialităţi neîntrecute:

Băşicata, Riesling, Grasa, Negru Vârtos şi Nicoreşti, Sanda Cabernet etc.

Un singur depozit de vânzare în Braşov, în str. Zece Mai Nr. 1 lângă Fabrica de gaz aerian.

Servim la domiciliu, după cerere

Pentru adulţi şi copii debili,

slăbiţi, anemici, nervoşi, convalescenţi şi lipsiţi de poftă de mâncare

Vinul Tonic China-feruginos Cuteanu

este preparatul cel mai recomandat. Întăreşte şi reconfortează organismul şi regenerează sângele. Are gust plăcut, efect sigur şi este bine tolerat de organism. Preţul 46 Lei.

De vânzare în flacoane originale de 1/2 kg. la

Farmacia GH. CUTEANU

„La Stea“, Braşov Str. Lungă 5

Primăria Municipiului Braşov

Nr. 11.884—1936
Serv. economic.

Publicaţiune de licitaţie

Prin închirierea pe timp de 3 ani a restaurantului şi bufetului dela Stadionul Municipal se va ţine în ziua de 23 Mai 1936, ora 12 la Primăria Braşov a treia licitaţie publică cu oferte sigilate şi timbrate în conformitate cu dispoziţiunile legii contabilităţii publice art. 88—110.

Garanţia provizorie este de 5% din chiria oferită şi se va completa la 50% după adjudecarea definitivă.

Condiţiunile detaliate se pot vedea la Serviciul economic al Primăriei.

Braşov, la 8 Mai 1936.

Comisia Interimară,

Preşedinte:

Dr. T. Prişcu.

Secretar general:

242 1-3 Dr. V. Voicu.

în conformitate cu originalul.

Expeditor: Reiner.

AVIZ. Pierzându-se permisul de bicicletă No. 2687 eliberat de Chestura Poliţiei Braşov pe numele Weber Hans, Strada Crucii No. 27 Braşov. Îl declar nul şi fără valoare. 239 1-1

AVIZ. Pierzându-se permisul de bicicletă No. 524 eliberat de Chestura Poliţiei Braşov, pe numele Wilhelm Lexen din Braşov, Str. Mihail Weiss No. 4. Îl declar nul şi fără valoare. 238 1 1

Antreprenor-constructor

Primesc tot felul de lucrări de construcţie şi reparaturi, fac planuri şi devize atât în Braşov cât şi în provincie cu preţurile cele mai moderate. Dau informaţiuni gratuite.

Rog sprijinul onor. public

Cu simţă

D. NOIAN

antreprenor constructor

BRAŞOV,

Strada Sitei No. 48 c

227 2-5

Mica publicitate

Un tânăr român, absolvent al şcolii de comerţ, cu bună practică în toate ramurile contabilităţii cunoscând şi contabilitatea americană, caută un post sigur. A se adresa Redacţiei ziarului. 1-3

De închiriat 3 camere pentru locuinţă sau birou în Piaţa Libertăţii 25, etaj I. A se adresa la proprietar. 1-2

De vânzare un loc de casă la poziţie bună. Informaţiuni la Nicolae Maniu, Valea Tei No. 6 Braşov. 35 6-6

De vânzare un şambal cu pedale, marca Szonda, în perfectă stare. Informaţiuni Str. Valea Tei Nr. 6. 35 1-0

De vânzare un telefon, marca Columbia, în perfectă stare, având şi 32 plăci, cu preţ convenabil. Informaţiuni la ziar. 60 8-0

Casă de vânzare compusă din 3 camere, bucatărie şi dependinţe, teren cca. 300 m. □. Informaţiuni Str. Coastei B No. 19. 172 2-2

Abonaţii cari ne fac reclamaţiuni şi comunicări în scris în chestia ziarului sunt rugaţi a ne indica în otdeauna şi nr-ul de pe adresă sub care li se trimite ziarul

CINEMA „ASTRA“

În zilele de 14-14 Mai rulează

Scandal în lumea mare

Cu: Diana Wynyard, Lionel Atwill

Dela 15 Mai, Vineri

Dama dela bal masca

(DEMAŞCAREA)

Cu: Gustav Fröhlich, Heinrich George, Ellen Frank

„Banca Agricolă Unită S. A.“ Hălchiu, jud. Braşov.

Bilanţ încheiat la 31 Decembrie 1935.

ACTIV		PASIV	
Casa	1.032.737	Capital Social . . .	11.000.000
BNR şi CEC	12.222	Rezerva legală . . .	631.754
Disp. la Bănci	1.106.864	Rez. pt. pierd. de conv.	7.662.233
Portof. de Titluri	82.073	Depuneri noi	2.661.907
Port. de Scot	1.591.208	Depuneri vechi	8.616.645
Debitori	591.920	Creditori	819.899
Debitori convers.	26.098.187	Dividende nerecl.	16.582
Imobile	1.234.935	Dobânzi anticip.	30.201
Mobilier	6	Impozite restante	270.716
		Profit net	40.215
	31.750.152		31.750.152

Conturi de Ordine.

Cauţiuni statutare	1.136.000	Dep. de Cauş. Stat.	1.136.000
Cambii în Circul.	45.227.490	Dep. de Cambii în circ.	45.227.490
Ipoteci şi gar. div.	17.161.195	Dep. de Ipot. şi g. div.	17.161.195
Efecte reesc. în con.	12.475.301	Ang. de Ef. reesc. în circ.	12.475.301
	75.999.986		75.999.986

Cont de Profit şi Pierdere.

PIERDERE		PROFIT	
Salarii şi indemn.	347.487	Dob. inc. dela deb. inconv.	690.745
Cheltuieli diverse	287.926	Dob. inc. dela debit.	163.414
Impozite şi taxe	190.148	Venitul port. de titl.	1.248
Dob. plăt. la depun.	51.515	Venitul imobilelor	29.224
Dob. plăt. la reesc.	4.995	Abscr. din rez. de conv.	40.641
Pierd. 1934 Bod	2.986		
Profit net	40.215		
	925.272		925.272

Hălchiu, la 31 Decembrie 1935.

CONSILIUL DE CONDUCERE:

August Adleff ss.
preşedinte.

Bart Brenndörfer ss.
cont. aut.

Verificat şi găsit în conformitate cu codul de comerţ şi legea bancară.

CONSILIUL DE CENZORI:

Braşov, la 7 Aprilie 1936.

Wolfram Herrel ss. Neustädter ss. Sedderz A. ss.
expert cont
Mich. Lox ss. Peter Zerelles ss.
Albert Stamm ss. Thomas Hermel ss.

241 1-1

1000 bucăţi	1000 bucăţi prosoape pentru masaj, calitate foarte bună BUCATA Lei 58 — Important pentru hoteluri şi instalaţii de băi. Numai la Depner & Roth.	1000 bucăţi
234	1000 bucăţi	2-2

Consiliul de Administraţie, Direcţiunea, Funcţionarii şi Lucrătorii fabricii Schmollpasta S. A. Braşov, cu durere anunţă pierderea mult iubitului lor fondator

Carol Schmoll de Eisenwerth

Consilier Comercial

decedat în ziua de 7 Maiu 1936 în etate de 85 ani.

Cu toată vârsta înaintată, a luat parte până în ultima clipă la conducerea întreprinderii noastre, ajutându-ne cu sfat şi cu un spirit comercial care va rămâne veşnic pentru noi ca o icoană vie.

Braşov, la 11 Maiu 1936.

Adunarea desp. „Astra”-Braşov

Apelul Comitetului central al „Astrei”, semnat şi de toţi Arhierii şi fruntaşii poporului românesc din cuprinsul Ardealului, pe care l publicăm în fruntea numărului de azi al ziarului, este un comandament al vremurilor prin cari trecem, este glasul de alarmă desprins din sufletul frământat al Ardealului.

Cine-l va celi cu atenţiunea cuvenită va rămâne profund îngrijorat. In cuvintele lapidare ni se arată prăpastia, la marginea căreia am ajuns din păcate. Poporul românesc şi îndeosebi noi toţi cărturarii suntem chemaţi la realitate, la împlinirea tradiţiilor sfinte, cari stau la temelie vechiului nostru aşezământ cultural cu un trecut de 75 ani, cari au fost firul conducător al luptelor noastre din trecut pentru lumină, adevăr, dreptate şi păstrarea intactă a conştiinţei naţionale. Apelul ne rechemă la solidaritatea din trecut şi la colaborare frăţească pentru a salva

un patrimoniu naţional. Disciplinaşi şi în acelaşi timp pătrunşi de gravitatea momentului, renunţăm la continuarea impresiilor şi constărilor făcute cu prilejul recentei adunări a despărţământului Braşov. O facem aceasta şi fiind informaţi, că s'au trimis din Braşov pe adresa Comitetului central al „Astrei” câteva contesteţii cari privesc decursul adunării şi alegerea noului comitet, din cari rezultă bănuţala întemeiată că noul comitet a fost ales neţinându-se cont de dispoziţiile statutare.

In interesul unei colaborări armonice in spiritul apelului lansat de Comitetul central, acesta este acum sesizat să-şi spună cuvântul în ce priveşte cele petrecute la adunarea dela Braşov.

Aşteptăm, cu încredere verdictul Comitetului central al „Astrei”.

Dela graniţa de Vest.

Obielele dela Oradea

Serbătorile noastre naţionale au servit în continuu drept prilej exponenţilor minorităţii evreo-maghiare de a sfida şi batjocori cele mai sfinte sentimente româneşti, tocmai în clipele de reculegere şi înălţare sufletească. E o simplă constatare a unei realităţi banale, ale cărei consecinţe le suportăm zi de zi, an de an, mai ales noi cei dela graniţa de Vest a ţării întregite.

Disprejul provocator cu care ne tratează concetăţenii noştri minoritari, şi în special evreii protejaţi de o puternică situaţie privilegiată economică şi financiară, — a creat un nou soi de minoritate etnică, care însă nu se bucură nici măcar de protejirea Genevei: *Minoritatea majoritară din România*. Aceştia suntem noi, *Românii*, — ardeleni şi din vechiul Regat — cari populăm într-o impresionantă majoritate numerică cantitativă regiunea de Vest.

E drept că nu avem de ce ne mira prea mult, dacă în această postură umilitoare, în care ne complacem, minoritarii nici nu se mai ostenesc să-şi camufleze măcar reaua credinţă disprejuitoare faţă de noi, ci ne lovesc brutal in obraz pălmindu-ne demnităţea naţională.

Un exemplu tipic de îndrăzneală, care marchează o limită dintre cele mai umilitoare penozi, este atitudinea fruntaşilor evrei din Oradea cu ocaziunea serbării de zece Mai. Această, cea mai însemnată, serbătoare naţională a noastră a fost deublată anul acesta şi de aniversarea a LXX a a întemeierii glorioasei noastre Dinastii. S'ar fi convenit deci, ca măcar cu acest prilej să manifesteze şi minoritarii noştri, fie chiar şi numai de ochii lumii, o atitudine mai conformă cu importanţa zilei. Ar fi trebuit să găsească şi ei o oarecare modalitate de a-şi exprima, dacă nu entuziasm, cel puţin respectul convicţional obligator dictat de cel mai elementar simţ de loialitate. Ei bine, nici urmă de toate acestea. Din contră, evreo-maghiarii noştri, ale căror tentacule se întind vampiric înspre răsărit până la Bucureşti, secătând vloga trudei unei ţări întregi, pentru ca pe de altă parte să ahtieze după diplomele de „recunoştinţă patriotică” ale irendentului Budapestane, — nu s'au desmişcat nici de astă dată. Disprejuind legile şi ordonanţele in vigoare, siguri din experienţa trecutului pe un oarecare privilegiu de impunitate, n'au găsit de cuvinţă nici măcar să arboreze drapelul regimului.

Sunt prea dureroase motivele cari ne dictează aceste rânduri, pentru a ne permite exagerări nesoerioase şi inutile. Trebuie să constatăm însă că cea mai frumoasă serbătoare naţională a noastră s'a desfăşurat la Oradea, în capitala unei regiuni cu aproape un milion de suflete româneşti, într-o pădure de obiele, carpe absolut incoloro şi murdare, pe cari multimilionarii evreo-maghiari le-au destinat să substituie „măndrul nostru tricolor” pe înălţimea semeţelor lor palate.

În pleznă obrazul de ruşine şi indignare văzând măndrele drăpele ale regimentelor noastre defilând sub fluturarea obraznică a unei obiele incoloro, de dimensiuni — spre norocul nostru — minuscule, care se agita sfidător dela eteju al Il-lea al grandiosului complex de palate „Vulturul Negru”, proprietatea evreului meghiar *Adorjan Emil*. Eşind de sub umilitoarea umbră a cărpelor lui *Adorjan*, drăpelele regimentelor noastre îşi conduceau ofiţerii şi soldaţii cu plepturile încărcate de decoraţii de războiu, prin faşa furcilor caudine ale altor carpe cocotate insolent pe etejele masivului palat al *familiei Moskovits*, beneficiara zecilor de milioane rezultând din monopolul diferitelor industrii hărăzite de Statul Român. Toate proprietăţile minoritare din plejele şi străzile principale ale oraşului precum şi cele din „Pieţa Unirii, unde a

Procesul studenţilor în faţa Consiliului de război din Braşov

Eri dimineaţa s'a început în faţa Consiliului de război din Braşov judecarea procesului celor 9 studenţi implicaţi în incidentele petrecute în gara Sinaia cu prilejul recentului congres studenţesc dela T. Murăş.

Consiliul de războiu este alcătuit din d-nii: colonel Gherghe Radu, maiorii A. Gheorghescu şi M. Basarabescu, căpitani A. Jantea şi C. Anghel, greşier fiind d-l C. Costescu. După audierea acuzaţiilor şi după cetirea ordonanţei de trimitere în judecată se trece la audierea martorilor.

In cursul zilei de ieri au fost ascultaţi următorii martori ai *opărării*: P. S. Sa Episcopul Varolomeu, prof. univ. Dr. Jianu, prof. univ. Dr. Gerota, D. R. Ioanişescu fost ministru, Dr. Trifu docent univ., *Dr. Vaida Voevod* fost prim-ministru, prof. univ. Nae Ionescu şi prof. univ. Cris-

avut loc defilarea, se întreceau în a ne prezenta de 10 Mai tributul lor de diferite carpe incoloro, de dimensiuni vari- te şi ridicole. Aceasta mai ales în centrul oraşului, în faţa Statuului primului Rege al României întregite. Natural jdecă că solemnităţile naţionale s'au desfăşurat într-o atmosferă de indignare şi justă revoltă, cu greu stăpânite.

Exclamaţii pline de indignare la adresa odiosului sacrilegiu se alternau prinzând într'un cerc aprins până şi gravele figuri ale venerabililor demnitari bisericeşti prezenţi la solemnitate. Caracteristic pentru atmosfera încărcată, care se cerea canalizată într'o formă oarecare, este că scriitorul acestor rânduri a fost formal asediat cu somaţiuni de a înfiera această nouă şi neruşinată alingere a demnităţii româneşti. Înalte f-je bisericeşti, domni şi doamne din elita intelectuală a capitalei Crişanei — însufleşiţi tovarăşi de luptă naţională de sub regimul maghiar — imi atrăgeau cu indignare atenţiunea asupra acelor simboluri ale neruşinării evreo-maghiare, cari vor rămâne sub denumirea de „*Obielele dela Oradea*”, cum le a taxat în culmea indignării un fruntaş al vieţii publice Orădene.

Reacţiunea spontană şi promptă a publicului temperat numai de grija de a nu se tulbura prea adânc solemnitatea serbătoarei, ne aduce mângâierea că s'ar putea realiza mult pentru întărirea sentimentului naţional pe aceste meleaguri. Un început bun l-a făcut „Liga Antirevizionistă”, care în colaborare cu celelalte societăţi culturale patriotice de aici încep a-şi da roadele. Ar mai rămâne de obţinut concursul real şi entuziast al autorităţilor, dintre cari unele ar trebui să înţeleagă că, nu sunt jnute numai să satisfacă unor obligaţiuni contra salarului, ci sunt chemate să oficieze în interesul unei înalte misiuni. Întrucât priveşte evitarea unor situaţii adânc ofensatoare, ca cea de mai sus, stragem atenţiunea d-lui chestor al poliţiei, că dispoziţiunile legilor şi ordonanţelor referitoare la arborarea drăpelelor se pot aplica şi preventiv. Aceasta cu atât mai mult, că numai zilele trecute a apărut o ordonanţă privitor la calitatea şi dimensiunile acestora, iar arborarea drăpelelor începuse încă Sâmbăta seara. In special în Oradea se aşteaptă o mai sprinţenă mobilitate a aparatului poliţienesc administrativ. Poate astfel s'ar putea evita multe neplăceri, după cum s'ar fi putut evita, măcar „*la propriu*”, spectacolul abject al „*Obielelor dela Oradea*”.

Laurenţiu Popescu-Halmăgel.

După conferinţele dela Belgrad

Declaratiile d-lui N. Titulescu. — Vizita Prinţului Paul şi a preşedintelui Beneş la Bucureşti.

După terminarea conferinţelor dela Belgrad, a Inţelegerii Balcanice şi Micii Inţelegeri, d-l N. Titulescu a făcut declaraţiuni presei, arătând între altele, că Inţelegeria Balcanică şi Mica Inţelegerie sunt două organisme solide, pe care nimic nu le- ar putea disloca, pentru că ceea ce uneşte statele cari le compun, este un interes vital comun: *nevoia de a menţine fruntariile actuale şi pentru că şinta pe care o urmăresc e deasupra oricărei cîştigabile: prietenia cu toate ţările fără nici o deosebire.*

Formula noastră de viaţă — a spus d-l Titulescu — este simplă: *să nu te atingi niciodată de dreptul altuia, dar în schimb să nu consimţi niciodată să-ţi micşorezi cu jărămă propriul drept.*

De încheiere d-sa a anunţat, că acceptând invitaţia M. S. Regelui Carol — A. S. *Regală Principe e Paul al Iugoslaviei d-l Beneş, preşedintele republicii cehoslovace, se vor duce curând în România, astfel că o întâlnire a celor trei şefi de ai Micii Inţelegeri, întovărăşiţi de miniştrii lor, va avea loc Bucureşti.*

D-l Titulescu a plecat dela Belgrad la Geneva.

Regele Italiei -- Împărat al Abisinie

Mareşalul Badoglio — vice-rege şi guvernator.

Sâmbătă seara ducele Mussolini, a celit din balconul palatului Veneţia, textul decretului, aprobat de consiliul fascist şi de consiliul de miniştri, aducând la cunoştinţă noul statut al Abisiniei.

Teritoriile şi populaţia care aparţin imperiului Etiopiei spune primul articol al decretului — sunt puse sub suveranitate deplină şi întregă a Regelui Italiei Titlul de Împărat al Etiopiei este luat de Regele Italiei, pentru El însuşi şi pentru succesorii săi.

Al doilea articol sună:

Imperiul este guvernat şi reprezentat de un guvernator general, care are titlul de vice-rege şi de care vor depinde şi guvernatorii din Eritreea şi Somalia.

Se specifică în articolele următoare că prin un decret rege se va da guvernatorului un regulament de organizarea Abisiniei.

Ducele a citit apoi un al doilea decret, prin care mareşalul Italiei, Pietro Badoglio, este numit guvernator general al Etiopiei cu titlul de vice-rege şi cu deline puteri.

Chestiunea abisiniană şi Consiliul Soc. Naţiunilor

Punându-se în discuţie chestiunea abisiniană în şedinţa publică a Consiliului Soc. Naţiunilor, întrunit Luni la Geneva, — reprezentantul Italiei, baronul Aloisi, a făcut o declaraţie împotriva faptului că la acea şedinţă lua parte şi reprezentantul Abisiniei A. Părăsit apoi şedinţa.

După plecarea d-lui Aloisi, înainte de începerea şedinţei publice, care a urmat, d-l Eden a pus chestiunea dacă conflictele italo-abisiniane trebuie să figureze pe ordinea de zi a consiliului. Au răspuns afirmativ reprezentanţii Spaniei şi Danemarcei. Nemulţumindu-se nici o părere contrarie, d-l Eden a constatat că consiliul este unanim pentru menţinerea acestei chestiuni pe ordinea de zi.

La şedinţa publică a revenit şi d-l Aloisi, pentru a arăta divergenţa sa cu Consiliul se referă numai la chestiunea italo-abisiniană. Până acum chestiunea abisiniană n'a fost adusă în discuţie. La ordinul d-lui Mussolini *delegaţia italiană a părăsit şedinţa Geneva plecând spre Roma.*

INFORMAȚIUNI

D-l Al. Vaida-Voevod, conducătorul „Frontului Românesc” a sosit ieri dim. la Braşov, pentru a depune ca martor al apărării în procesul studenţilor, care a început ieri să se desbată în faţa Consiliului de război. D-l Vaida a luat la amiazi masa împreună cu membrii dela conducerea „Fr. Rom.” din Braşov şi cu unii dintre martorii sosiţi dela Bucureşti la proces, între cari d-nii D. R. Ioanişescu, Dr. Jianu, Dr. Trifu şi alţii.

La tribunalul din loc a început azi desbaterea procesului înaintat contra foştilor funcţionari ai prefecturii judeţului Braşov, Negrea şi Viesel, pentru sustragere de bani, fraudă şi fals în acte publice.

O agresiune s'a produs Sâmbăta la Zărneşti. Pe când prefectul judeţului, însoţit de primarul Municipiului şi directorul general al Serviciului apelor din Ministerul lucrărilor publice se aflau în această comună pentru unele studii asupra surselor de apă, mai mulţi jărani au început să manifesteze ostilitate, iar câţiva au aruncat cu pietri. Directorul general a fost lovit la cap. Se fac cercetări.

† Maria Popovici. Mişcări 6 Mai, s'a făcut la Sibiu înmormântarea venerabilei noastre oame Maria Popovici, soţelei reului român şi bărbat poliţist bănăţeanul *Aurel C. Popovici* decedat în anul 1917 în Elveţia în capela din cimitirul central slujba prohodului s'a săvârşit de preoţii: *Trandafir Scorobăneanu*, *Mihail Nagu* şi *I. Botu*, fiind de faţă *P. S. S. Arhierul* Vasilie şi alţi fruntaşi din localitate şi din depărtări. Vesnică să fie amintirea!

Membri activi şi corespunzători ai Secţiunilor literare ştiinţifice ale „Astrei”, sunt convocati la şedinţa plenară sfârşită de an pentru ziua Miercuri, 20 Mai a. c., ora 6 m., în localul dela Căminul ucenicilor, Calea Moşilor, Cluj.

MULŢUMIRE

Stimate Domn, Ţin a Vă face cunoscut că sunt foarte mulţumit de efectul minunat, pe care-l au aceste Tablete Togal asupra feluritelor răceli, dovedindu-se ca un mijloc calmant.

Bucureşti, 24 Sept. 1932.

L. Florescu.